

Ekonomski fakultet u Podgorici

Analiza berzanskog poslovanja

P7: Procjena vrijednosti obveznica

Dr Saša Popovic

Obveznice

Struktura pasive bilansa stanja firme sa aspekta vlasništva:

- akcijski kapital (*equity*)
- zajmovni kapital (*debt*)

Obveznice (*fixed-income securities*):

- kratkorocne
- srednjorocne
- dugorocne

Osnovne karakteristike obveznica

- nominalna vrijednost (*par value, face value*)
- tržišna vrijednost (*market value*)
- kuponska kamata (*coupon interest*)
- datum dospeljeka (*maturity date*)

Osnovi model za procjenu obveznica

Tipovi obveznica prema načinu prodaje:

- diskontne (*discount bonds*)
- premijske (*premium bonds*)

$$V = \sum_{t=1}^g I \left(\frac{1}{1+y} \right)^t + N \left(\frac{1}{1+y} \right)^g$$

gdje je:

V = vrijednost obveznice,

I = godišnja kamata (kuponska kamata x nominalna vrijednost obveznice),

N = nominalna (*par value*) vrijednost,

g = datum dospijeca, odnosno, broj godina na koje je obveznica izdata, tj. njen životni vijek

Primjer

Korporativne obveznice

- nominalna vrijednost 100.000 EUR
- rok dospijeca 15 godina
- naplative po premiji od 20%
- kuponska kamata od 12% godišnje

$$100 = \frac{12}{1+y} + \frac{12}{(1+y)^2} + \dots + \frac{12}{(1+y)^{15}} + \frac{120}{(1+y)^{15}}$$

Interna stopa prinosa gornje jednacine je aproksimativno 12,5% *per annum*, što predstavlja prinos po dospijecu, oznacen sa y .

Model za određivanje prinosa na obveznicu prije roka dospijeca

Dvije različite vrste prinosa:

- prinos po dospijecu (*yield to maturity*)
- prinos prije roka dospijeca (*yield to call*)

$$V = \sum_{t=1}^G \frac{I}{(1+y)^t} + \frac{\text{call price}}{(1+y)^G}$$

gdje je:

V = vrijednost obveznice,

I = godišnja kamata (kuponka kamata x nominalna vrijednost obveznice),

Call price = cijena koju kompanija plaća u momentu kada obveznicu zatraži za otkup

G = broj godina od momenta izdavanja obveznice do momenta kad je ona zatražena na otkup